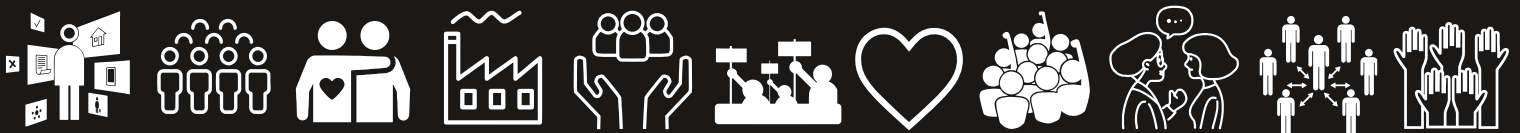




# Förslag till nytt avgiftssystem

SOLIDARISKA



# FÖRSLAG TILL NYTT AVGIFTSSYSTEM

## Innehåll

Förslag till nytt avgiftssystem .....	3
Bakgrund .....	4
Nuvarande avgiftssystem .....	4
Förslag till nytt avgiftssystem .....	5
Förslag till beslut .....	7

# Förslag till nytt avgiftssystem

## Inledning

Avgiften till föreningen är ofta uppe för diskussion bland medlemmarna. Somliga tycker att fackavgiften är för hög och andra undrar vad avgiften går till. Oavsett vilket så är det i grunden positivt att avgiften diskuteras för då prövas också nyttan med ett medlemskap. Det i sin tur driver förbättrings- och utvecklingsarbetet i förbundet framåt. Medlemskapet måste upplevas som relevant och viktigt.

Ett avgiftssystem måste upplevas som rimligt och rättvist och då spelar naturligt inkomstnivån en stor roll. Ett procentuellt system är det mest solidariska då den som tjänar mer betalar mer och den som tjänar mindre betalar mindre. Nackdelen är att det vid vissa tillfällen som när semesterlön eller liknande betalas ut blir höga avgifter som upplevs som orimliga.

Efter tjugo år med i stort sett samma avgiftssystem ligger idag en klar majoritet i de två högsta avgiftsklasserna. Det innebär att den ursprungliga solidariska tanken med systemet har spelat ut sin roll. Det var med den insikten förbundsstyrelsen tillsatte en arbetsgrupp att arbeta fram förslag till ett nytt avgiftssystem. Förslaget presenteras i denna rapport.

## Arbetsgruppens direktiv

Förbundsstyrelsen utsåg hösten 2020 en arbetsgrupp under ledning av Jolan Wennberg förbundets andre ordförande, Lena O Jenemark förbundsstyrelsen, Anders Hernborg central ombudsman, Andreas Marklund lokal ombudsman och Ulrika Elmehed ekonomiansvarig.

Gruppens uppdrag fastställdes utifrån följande direktiv:

- att** arbetsgruppen utreder den nuvarande klassindelningen
- att** under våren 2021 till förbundsstyrelsen lämna eventuella förslag på förändringar i avgiftssystemet
- att** medlemsavgifterna även fortsatt ska finansiera den fackliga verksamheten
- att** avgiften ska upplevas som solidarisk och rättvis.

## Bakgrund

Förbundets nuvarande avgiftssystem med fasta avgiftsklasser har funnits i tjugo år. Det var kongressen 2001 som beslutade att det var dags att lämna det procentuella avgiftssystemet. Samtidigt kunde förbundet övergå att inkassera avgiften på egen hand istället för att som tidigare låta arbetsgivaren dra avgiften i samband med löneutbetalningen.

Skälet till bytet av system var att många medlemmar reagerat mot att de skulle betala en allt högre del av medlemmarnas samlade kostnader för verksamhet och försäkringar. Cirka 50 procent av medlemskåren hade under åren fått antingen reducerad eller helt avskaffad avgift under hela eller delar av året.

Kongressen 2001 ansåg att medlemsavgiften skulle betraktas som en normal avgift till föreningen och inte något som liknade en beskattning som endast skulle bäras av cirka hälften av medlemskåren.

## Nuvarande avgiftssystem

När det fasta avgiftssystemet infördes 2001 var medlemmarna jämnt fördelade i de olika klasserna. Över tid har en förskjutning skett och allt fler medlemmar befinner sig i den högsta avgiftsklassen.

Den senaste förändringen av nuvarande avgiftssystem skedde efter 2013 års kongress som gav förbundsstyrelsen i uppdrag att utreda om ytterligare en avgiftsklass kunde införas för de med de lägsta inkomsterna.

Frågan utreddes och förbundsmötet beslutade att införa en femte avgiftsklass i januari 2015.

Förbundets avgiftssystem är således uppdelade i fem olika klasser baserat på olika inkomstintervall:

Avgiftsklasser t.o.m 201231	Inkomstintervall i kr		Avgift/ månad	Antal medlemmar	% av inkomst	% av inkomst
	Fr.o.m	T.o.m				
Avgiftsklass 1	0	6 600	168	774	>	2,55
Avgiftsklass 2	6 601	10 180	395	475	5,98	3,88
Avgiftsklass 3	10 181	15 850	515	1 449	5,06	3,25
Avgiftsklass 4	15 851	23 100	590	5 829	3,72	2,55
Avgiftsklass 5	23 101		660	14 404	2,86	>

Under åren sedan byte av avgiftssystem har förbundet från tid till annan fått olika förslag om avgiftsnedsättning för olika grupper av medlemmar.

Förbundet har alltid förkastat dessa förslag med hänvisning till att medlemsavgiften till Livs är en solidarisk avgift för våra gemensamma behov oavsett var vi befinner oss som livsmedelsarbetare.

Förbundsstyrelsens uppfattning är att medlemsavgiften ska bäras av alla medlemmar oavsett lön eller social status. Undantag från att betala

avgift ska inte medges utan avgiften ska motsvaras av den vid tillfället månatliga inkomsten genom klassindelning.

Det finns naturligtvis fördelar och nackdelar i alla avgiftssystem. I det nuvarande systemet är inte antalet klasser tillräckliga för att undvika att medlemmar som tjänar motsvarande genomsnittslön hamnar i den högsta inkomstklassen. Den genomsnittliga månadslönen för en livsmedelsarbetare är enligt lönestatistiken 27 504 kr per månad.

När systemet infördes låg medlemmar med lön motsvarande genomsnittslönen i mitten av systemet. Den ursprungliga tanken från 2001 med en någorlunda jämn fördelning i inkomstklasserna har därmed gått förlorad.

Även om det skett en justering av avgiftsklasserna med uppräknings av det procentuella avtalsvärdet för det aktuella året har inkomstnivåerna i systemet höjts för lite. Någon hänsyn till från vilket datum en ny avtalsuppgörelse börjat gälla har aldrig tagits.

## Förslag till nytt avgiftssystem

Alla förändringar av ett avgiftssystem medför en förändring för den enskilde. Det finns fördelar och nackdelar i alla system och upplevelsen av rättvisa kan givetvis skilja sig åt.

En procentuellt baserad avgift är det mest solidariska då avgiften i det fallet är direkt kopplad till inkomsten. Det är inte realistiskt att återinföra ett procentbaserat avgiftssystem då det förutsätter att arbetsgivaren inkasserar avgiften. Möjligheten finns enligt kollektivavtalet, men det skulle också innebära ett arbetsgivarberoende. Erfarenheten av ett sådant system visar också hur det slår i tider med mycket övertid och vid semester.

Att väga betalningsförmågan för de med lägst inkomst och betalningsviljan för de med högst inkomst har varit grundläggande i utformningen av ett nytt avgiftssystem. För att öka den solidariska tanken med avgiftssystemet föreslås antalet avgiftsklasser öka och inkomstnivåer förändras.

Det i kombination med att räkna in avtalshöjningen i procent och följa löneutvecklingen vid förändring av inkomstnivåer i de olika avgiftsklasserna säkerställer att avgiftssystemet kan leva över tid.

Förslaget innebär att utöka till nio avgiftsklasser. Den lägsta avgiften blir 225 kr per månad och den högsta blir 750 kr per månad.

En majoritet av medlemmarna hamnar i den mittersta delen i systemet. I klass 4 hamnar 6 021 medlemmar och i klass 5 hamnar 7 460 medlemmar.

Avgiftsklasser	Fr om	Tom	Avgift	Antal	Summa	% av inkomst	
1	0	9 999	225	1 157	260 325	>	2,25
2	10 000	13 999	325	806	261 950	3,25	2,32
3	14 000	18 999	525	1 786	937 650	3,75	2,76
4	19 000	23 999	625	6 021	3 763 125	3,29	2,60
5	24 000	27 999	650	7 460	4 849 000	2,71	2,32
6	28 000	29 999	675	2 378	1 605 150	2,41	2,25
7	30 000	31 999	700	1 703	1 192 100	2,33	2,19
8	32 000	33 999	725	830	601 750	2,27	2,13
9	34 000		750	784	588 000	2,21	>
<b>Totalt</b>				<b>22 925</b>	<b>14 059 050</b>		

I samband med införandet av förslaget till nytt avgiftssystem påverkas medlemsavgiftens storlek för de enskilda medlemmarna. 10 947 medlemmar får en sänkning av avgiften och 11 978 medlemmar får en ökning av avgiften. Av de medlemmar som får en sänkning av avgiften finns merparten i de lägre avgiftsklasserna.

För att så tydligt som möjligt kunna se effekten av förslaget jämfört med nuvarande system redovisas vad den nya avgiften motsvarar som procentuell del av inkomsten.

I tabell nedan visas samma sak i nuvarande system. Även om förslaget till nytt avgiftssystem visar att de lägre inkomstnivåerna har en procentuellt sett högre avgift än de högre inkomstnivåerna blir systemet betydligt mer solidariskt jämfört med det nuvarande avgiftssystemet.

Avgiftsklass	Fr om	Tom	Avgift	% av inkomst	
1	0	9 999	168	>	1,68
2	10 000	13 999	515	5,15	3,68
3	14 000	18 999	590	4,21	3,11
4	19 000	23 999	590	3,11	2,46
5	24 000	27 999	660	2,75	2,36
6	28 000	29 999	660	2,36	2,20
7	30 000	31 999	660	2,20	2,06
8	32 000	33 999	660	2,06	1,94
9	34 000		660	1,94	>

Det finns även ett behov av att säkerställa att medlemmarna ligger i rätt avgiftsklass. Idag inrapporteras sällan den exakta inkomsten framför allt för de medlemmar som finns i den högsta avgiftsklassen. Det visar sig tydligt i jämförelse med lönestatistiken som arbetsgivarna inrapporterar till Svenskt Näringsliv vilket ligger till grund för avtalsförhandlingarna.

Enligt förbundets stadgar är varje medlem skyldig att omedelbart göra en anmälan till förbundet när den skattepliktiga inkomsten förändras under en period av minst 6 månader. Ett system med fler avgiftsklasser får effekten att det sker fler förflyttningar mellan klasserna både

uppåt och nedåt. Då ska det vara möjligt att snabbare genomföra ändringar och därför föreslås att stadgarna ändras så att anmälan ska göras om inkomsten förändras under minst en period av 3 månader.

För att säkerställa att rätt inkomst är anmäld skickar förbundet med viss regelbundenhet ut ett brev och begär in inkomstuppgift av medlemmarna. För att öka svarsfrekvensen och säkerställa att rätt inkomstuppgift anmäls föreslås att om en medlem inte svarar på förfrågan om inkomst sker en automatisk uppflyttning till närmast högre avgiftsklass.

## Förslag till beslut

Kongressen föreslås besluta:

**att** införa förändrade avgiftsklasser

**att** medlem är skyldig att omedelbart göra anmälan till förbundet när den skattepliktiga inkomsten kan beräknas vara förändrad under en period om minst 3 månader

**att** medlem vid uteblivet svar på förfrågan om sysselsättning och inkomst automatiskt förflyttas till närmast högre klass i avgiftssystemet

**att** det nya avgiftssystemet införs den 1 januari 2022.

*Not*

Förutsättningarna för det nya avgiftssystemet bygger på vad som var gällande 210101.